

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Naša država in manjšinsko vprašanje.

Današnja Avstrija živi nedvomno iz izvanredne osebnosti velikega kanclerja, iz nje živi sedanja vlada v svojem velikem reformnem načrtu. S svojimi voditelji se zato polna hvaležnosti ozira na svojega velikega sina in ga skuša vedno bolj spoznavati in razumevati. Po svojem političnem mišljenju in gledanju se je visoko dvigal nad vsakdanjo politiko, v izpopolnjenosti svojega gledanja in svoji mnogostranosti si je priboril sloves mednarodnega državnika. V svojih znanstvenih razpravah se je opetovano bavil tudi z manjšinskim vprašanjem in mu iskal zadovoljive rešitve iz svojega katoliškega svetovnega nazora.

Zato ni slučaj, marveč polna doslednost razvoja, če vstaja naši državi v dnevih razmaha nemškega fašizma veliko poslanstvo varuha visoke nemške kulture in nemškega ugleda, ki jima z fašizmom grozi propast in razvrednotenje. Tega poslanstva se sedanji voditelji naše države polno zavedajo. Nikakor tudi ni slučaj, da vstaja Avstriji velika naloga varuha inozemskega nemštva, nemških manjšin v Evropi.

V vladnem glasilu beremo sledeče zanimive vrste: Škoda, ki jo je nemški fašizem prizadejal nemškim manjšinam, je ogromna. Že upostavitve hitlerjanskega režima v rajhu je vzbudila nezaupanje držav, v katerih bivajo nemške manjšine. Izjave nar. soc. voditeljev, da stremijo za združitvijo vseh Nemcev v eni državi, so nezaupanje držav samo povečale. Katastrofalnih posledic za nemške manjšine pa je dejstvo, da hitlerjanci svoje naziranje enega naroda v eni državi skušajo nasilno izvesti najprej pri Avstriji. Ni daleč do sklepa, da imajo po Avstriji pričakovati taisto usodo tudi druge države, v katerih bivajo nemške manjšine. Zato se je moral položaj nemških manjšin vseh držav, ne samo Čehoslovaške, nujno poslabšati. Na vseh teži danes sumnja iredentizma.

Nesrečna današnja politika, ki jo vodi narodni socializem preko svojih državnih meja, je to sumnjo samo povečala. Vplivu, ki ga ima Berlin med nemškimi manjšinami, je pripisovati, da je večina nemškega manjšinskega časopisja od Vzhodnega morja do Bosporja vključena hitlerjanskemu režimu. To je inozemstvu dokaz, da grozi narodni socializem že izven Nemčije. Tako daleč je že, da krvavijo nemške manjšine v posameznih državah iz tisočero ran in se morajo boriti le še za svoj goli obstoj, medtem ko merodajni berlinski krogi nočejo razumeti, da vodi njihova politika nemške manjšine v neizogibno pogubo. Sicer je hitlerjansko vodstvo izjavilo, da ne bo vplivalo na nemštvo v inozemstvu. V resnici pa skuša izvesti priključitev manjšin k svoji državi v meri, ki mora biti za manjšine nujno najtežjih posledic. Nemške stranke na Češkem so razpuščene, Nemci na Poljskem so pod strogim nadzorstvom državne oblasti, težke izgube mora beležiti nemštvo v Rumuniji. In še vedno ni v tem svarila dovolj nar. soc. voditeljem, naj se zavejo odgovornosti za celokupno nemštvo. Če jim je na tem, da ostanejo nemške manjšine in da zamorejo še zana-prej stremiti za svojimi kulturnimi cilji, naj ne posegajo v življenje teh manjšin. Vsako dosedanje poseganje njihovo je manjšinam rodilo samo škodo in vsako nadaljevanje jih mora vedno bolj približevati popolni propasti.

Jasne in odkrite besede vladnega lista! Iz njihove porazne — a stvarne — ocene ber-

linske manjšinske politike pa hkrati vstaja naši državi novo veliko poslanstvo. Položaj nemške manjšine na Čehoslovaškem ji njeno nalogo popolnoma predoči: Nad dvajset manjšinskih voditeljev, ki so slepo sledili navodilom berlinskega zunanega urada, sedi danes v zaporih, nemške mladinske organizacije so vsled svojih iz narodnega socializma prevzetih prevratnih ciljev razpuščene. Proti predsedniku nemške kmečke zveze, poslancu Zierhutu, ki je odločno posvaril svoje sonarodnjake pred dosedanjim početjem in se postavil na stališče čehoslovaške države, pa ruje nemški Turnverein iz svojega nacionalnega šovinizma in

v obupnih poizkusih rešuje nemško narodno fronto. Dunaju je danes dolžnost, da nudi vsem onim delom nemških manjšin, ki iz načelnosti ali politične previdnosti nočejo slediti navodilom iz Berlina, polno moralno oporo.

Te svoje dolžnosti se naša vlada polno zaveda. A naj pri tem ne pozabi, da je velik kos moralne opore nemškim manjšinam v inozemstvu v ugoditvi pravičnih zahtev njenih slovenskih manjšin. Z ugoditvijo teh pravičnih zahtev si naša država lahko pribori vodilno vlogo v manjšinskem vprašanju in tako svoj položaj v mednarodnem svetu še bolj utrdi.

Nemčija se je uprla Evropi.

Zasedanje Društva narodov v Ženevi in njegove razorožitvene razprave je prekinil nenadni nemški korak: Nemčija je zapustila Zvezo narodov in razorožitveno konferenco in odrekla svoje nadaljnje sodelovanje na tej mednarodni ustanovi. Obenem je razpuščen nemški državni zbor

krepek zajutrak, ki dobro diši in je jako poceni: seveda Kathreiner prisrčno Kneippovo sladno kavo

ter so za 12. novembra razpisane nove državnozbornske volitve, o priliki katerih naj se nemški narod izjavi k nastopu nemške vlade v Ženevi in predloženim ji zahtevam. Istočasno so razpuščeni tudi nemški deželni zbori.

Istočasno je nemška vlada izdala proglas na narod, v katerem povdarja svojo politiko miru in spravljivost in svojo pripravljenost, da uniči vse orožje, ako isto store tudi druge države. Nemška čast zahteva enakopravnost

10. Oktober in - Nemčija.

Pod naslovom „Mučeniška smrt borcev za svobodo nalaga dolžnost“ piše o priliki trinajstletnice glasovanja glavno hitlerjansko glasilo v Nemčiji med drugim sledeče: Četudi klepeče danes na Koroškem in po ostali Avstriji neznatna klika norcev o svobodnem in neodvisnem avstrijstvu, ji moramo povedati, da se boj za Koroško ni bil pod devizo za avstrijsko, temveč za nemško Koroško. Prav v koroških osvobodilnih bojih vidimo odraz onih stoletnih borb nemštva stare Vzhodne marke za samoohranitev proti slovenskim napadom in vpdom. Iz vroče ljubezni do lepe domovine je vzrastel boj, v vročem hrepenenju je našel hraniva in vztrajnosti. To

in le pod tem pogojem sodeluje na mednarodnih ustanovah in pogodbah. Nemški narod naj sam izjavi, če je taka vladna politika izraz njegove misli in volje.

Obenem je Hitler v posebnem proglasu in v radiu upravičeval vladni korak, da se Nemčiji ni hotelo priznati enakih pravic in da se močno oborožene države niso hotele razorožiti.

Nemški korak je napravil vsepovsod velik utis. Mnenje evropske javnosti tolmači vodilni francoski list „Temps“ sledeče: „S tem svojim korakom ni Nemčija ničesar pridobila, pač je pred vsem svetom prevzela odgovornost za brutalno porušitev vsega, kar se je z drobnim delom in s trdom zgradilo za organiziranje trajnega miru med narodi. Nemogoče je, da bi nemški korak ostal brez odmeva v katerikoli državi, kjer je vera v delo miru rodila toliko plemenitih upov. Polom razorožitvene konference po nemški krivdi predstavlja nevarnost, da se bo zopet pričelo tekmovanje v oboroževanju. Bolj kakor kdaj poprej bo stal svet v stalni nevarnosti. In to bodo narodi le težko oprostili možem tretjega rajha, ki so s korakom dali narodom zavest o pravi nemški nevarnosti.“

Novi nemški korak sledi nujno in dosledno iz dosedanje nemške politike, ki je ne vodijo cilji mednarodnega sporazuma in miru, marveč edino želja lastne moči in premoči nad drugimi narodi. Lani je zapustila Ženevo Japonska, ker se Društvo narodov ni hotelo pridružiti njenim zavojevalnim načrtom na vzhodu, sedaj pa je izstopila še Nemčija, ki iz svoje hitlerjanske miselnosti pozablja, da je njena največja moč le v sporazumu z ostalo Evropo in njen blagor le v dobrobiti cele Evrope. Fašizem gre svojo pot nacionalne sebičnosti naprej, dotlej da dospe do roba prepada.

hrepenenje pa ni veljalo nobeni nepredstavljeni Avstriji — veljalo je Nemčiji — domovini. Tako je hotela ostati nemška dežela gora in jezer, dežela gradov in pesmi. Taka je bila volja borcev za svobodo, volja celokupnega ljudstva. „Nerazdeljena in svobodna Koroška“ je bil klic glasovalcev. Ostal je do dandanes. Nadalje govori člankar o sedanjih razmerah v Avstriji in napoveduje, da bo Koroška slavila 14 letnico glasovanja že v združitvi z Veliko Nemčijo. Članek zaključuje z verzom: „Vom Tal bis an die Gletscherwand — Tön' deutsches Lied im Kärntnerland!“

H temu samo sledečo našo ugotovitev: Za časa glasovanja so nemški agitatorji naglašali izključno samo Koroško, njeno nedeljivost in enotnost. Trinajstletnico glasovanja se je v

deželi praznovalo kot spomin na boje za osvoboditev, ki naj povsem sliči sedanji avstrijski borbi za neodvisnost od Nemčije. Hitlerjanci pa že danes napovedujejo praznovanje štirinajstletnice glasovanja kot slavje bojev za veliko domovino Nemčijo.

Naše majnšinsko glasilo je h trinaestletnici glasovanja molčalo in preboleli bomo tudi napovedano „slavje“ štirinajstletnice bojev, ker nam ni do netenja nacionalnega sovraštva v deželi in še najmanj s potvarjanjem zgodovinskih dejstev po prilikih političnih razmer. Nam je spomin na glasovanje predragocen, da bi ga kakorkoli ponižali v sredstvo sodobnih namer.

Čehoslovaška se zavaruje. Rovarjenje hitlerjanskih pristašev med češkimi Nemci je dovedlo vlado do posebnih varnostnih ukrepov. Ustanovili so poseben svet za državno obrambo, ki naj ukrene vse potrebno v svrhe varstva ljudstva pred zunanjimi napadi, onemogoči vsako sovražno propagando in vojaško mladinsko vzgojo. Obenem je vlada razpustila stranko nemških nacionalcev in narodnih socialistov. Proti osebam, ki so bile v državni službi, se posebno ostro postopa. — To je uspeh hitlerjanske propagande na Češkem!

Nemška manjšina v Jugoslaviji. Po statistiki iz l. 1930 ima nemška manjšina v Jugoslaviji 154 osnovnih šol s 570 razredi, katere je v navedenem letu posečalo 33.304 učencev. Razven osnovnih šol imajo jugoslovanski Nemci 38 kmetijskih in nadaljevalnih šol, nadalje 6 meščanskih šol s 24 razredi in štirirazredno gimnazijo. Učni jezik na vseh teh šolah je nemški in se državni jezik poučuje le kot predmet. Tudi učne knjige so vse nemške. Vrhutega je država dovolila ustanovitev zasebnega nemškega učiteljskega s pravico javnosti, da omogoči osnovnošolski pouk po učiteljih nemške narodnosti. To učiteljske vzdržuje posebna šolska ustanova, ki je zadnje dni dobila dovoljenje ustanovitve nadaljnjih nemških šol. — Nemška manjšina v Jugoslaviji uživa torej posebno prednost od strani države, ki ji poleg šole dovoljuje še svobodno kulturno udejstvovanje. Politična in državljanska ravnopravnost je za člane manjšine enaka, ko za vse ostale državljane. — In položaj naše manjšine v Avstriji: brez najmanjše šolske pravice mora mirno zreti na potujčevanje svoje mladine v šolah, ki so samo še na papirju utrakvistične (dvojezične), v resnici pa navadno raznarodovalno orodje nemškega nacionalizma.

Napetost med Rusijo in Japonsko. Na dalnjem vzhodu vstaja nova nevarnost. Med Rusijo in mandžursko državo so bila dalje

časa v teku pogajanja glede vzhodno-kitajske železnice. V ta pogajanja se je vedno bolj vmešavala Japonska, kar je dovedlo do ostrega protesta sovjetov. Na mejah se zbirajo sovjetske in japonske čete, pričakuje se prekinitve diplomatskih odnosov obeh držav. Na Japonskem pridobiva gibanje za vojsko s sovjeti vedno več pristašev. — Vedno bolj se na vzhodu napenja lok in ni izključeno, da nekoč počí.

Kako je v Nemčiji.

Vedno spet se obračajo oči evropske javnosti v Nemčijo, najmlajša fašistična država se nahaja takorekoč pod javnim nadzorstvom. Vsak nov vladni ukrep se oceni in osvetli od vseh strani, vsaka nova sprememba je podvržena ostri kritiki. Kaj čuda, če spremlja najnovejšo Hitlerjevo odredbo, ki podrejuje doselej vsemogočno državno vlado posebnemu direktoriju voditeljev z dalekosežnim opolnomočenjem, izredno ostra kritika evropskega časopisja. Kritika si je edina v tem, da pomeni poostreje dosedanje hitlerjanske diktature porast notranje krize naroda v Nemčiji in prizadevanje Hitlerja in njegovih najožjih sodelavcev, da ostanejo še zanaprej gospodarji v državi.

Med rajhovskimi velepodjetniki, ki so doslej z denarnimi žrtvami podpirali hitlerjanski režim in od njega pričakovali predvsem, da odstrani vsako komunistično nevarnost, nezadovoljnost vedno bolj narašča. Gospodarske razmere se v rajhu niso ustalile, marveč celo poslabšale. Delavske množice se bolj kot prej sovražno razpoložene proti velepodjetjem, njihova brezposelnost se je sicer znižala, a na račun izredne obremenitve državne blagajne. Obremenitve morajo imeti za posledico porast davkov in javnih bremen, iz vsesplošnega pomanjkanja denarja pa se zna podati inflacija in razvrednotenje narodnega premoženja. Zato velepodjetništvo vedno močneje pritiska na Hitlerja in zahteva od njega radikalnejšega nastopa.

Kmetom se danih obljub ni izpolnilo. Sicer so narastle cene živil na mestnih trgih, a kupne cene kmetijskih pridelkov so ostale na stari višini. Vlada je bila nadalje obljubila razdelitev veleposestev, a se je morala umakniti pritisku veleposestnikov in pristati na to, da ti prostovoljno odstopijo kmetom odvišno zemljo. Hitler si sicer z velikim trudom prizadeva, da ohrani zaupanja kmetov, a ne najde pri njih za svoje več in manj idealne nasvete pravega posluha. A že ta prednost bode v oči veleposestnikom, ki se čutijo zapostavljene in oškodovane od države.

Najzanesljivejši pristaši Adolfa Hitlerja so se doslej rekrutirali iz srednjih slojev — obrtnikov, trgovcev, uradnikov, nastavljenec — in so zato od novega režima tudi največ pričakovali. Danes pa so se pričakovanja spremenila v razočaranje, obljube so ostale prazne. Kupna moč množice pada, ukrepi proti veletrgovinam in velepodjetjem so izostali, davki se bodo morali v očigled preobremenitvi države po zaposlitvi brezposelnih zvišati. Zato se množijo pritožbe proti sedanji vladi tudi iz vrst srednjih slojev vedno bolj.

Zima je pred vratmi in z njo grozi lakota ubožnim slojem velemest in industrijskih krajev. Državna karitativna akcija pa ostaja brez pravega uspeha in brez zadostnih sredstev za stradajočo množico. Posamezna poročila celo že omenjajo, da se v predmestjih močneje od prej širi revolucionarni duh in da komunizem še nikdar ni našel tolike pripravljenosti množice za upor in vstajo.

Tem žalostnim okoliščinam se končno pridruži še zadnja — najusodnejša: naraščajoča osamljenost Nemčije v družini narodov. Zadnje zasedanje Društva narodov v Ženevi je predvsem o priliki razorožitvene razprave dokazalo, da je Nemčija izgubila pri evropskih državah zadnje simpatije ter da obstojajo njene vezi z zunanjim svetom le na podlagi bojazni, ki jo goji svet pred njenimi grožnjami. Silovito oboroževanje in mrzlično pripravlanje nove vojne imenujejo listi kot edino pozitivno delo Hitlerjeve vlade. Značilno je pri tem, da se je v Ženevi o priliki razorožitvene razprave govorilo o ugotovitvi stanja nemške oborožitve potom posebne komisije, nakar so morda iz strahu pred izvedbo tovrstne kontrole — takoj sledile od nemške strani zagotovitve miroljubnosti režima.

Poostreni položaj v Nemčiji torej zahteva poostreje diktature. Obenem pa nakazuje tudi največjo nedostatnost režima: ob vsakem vladnem ukrepu se porajajo nasprotni si interesi posameznih narodnih slojev in vladi preostaja za izenačenje teh interesov in njihovo podreditev splošnemu blagorju le eno sredstvo: sila. Ni izključeno, da bodo sedanji gospodarji Nemčije s taistim sredstvom skušali si pridobiti tudi izgubljeno zaupanje narodov sveta. Potem vsaj bo fašizem končno veljavno razkrinkan kot laži-evangelij brutalne moči in nasilja.

V najem se da na manjšem posestvu polja za 2 do 3 glav živine in stanovanje. Ugodna lega. Nedaleč od mesta, zato možnost oddaje pridelkov. Ugodni pogoji. Vprašati je v upravi lista. 130

PODLISTEK

Vечно mesto Rim.

(Nadaljevanje III.)

Via Appia je bila prva cesta, ki je družila Rim s svetom in ostala je kraljica cest tudi tedaj, ko so se v Rimu križale poti vsega sveta. Zasnoval in zgradil jo je bil slepec — Apij Klaudij, najvišji državni davkar, dobrih tristo let pred Kristusom. Vodilo je iz osrčja Rima v ravni črti do Brindisi, na morje, ki veže Evropo z Afriko in Azijo. O, kako zna ta cesta klicati in vabiti potnika! Sproščeno kroži oko preko ravnine, šele na daljnem obzorju ti gore zajezijo pogled. Ob cesti pa sanjajo v rzvalinah grobišča in spomeniki velikanov in bogatašev. V trdih latinskih in grških črkah pripovedujejo o slavnih možeh: tod so šli za srečo, tod so se zmagoslavni vračali v Rim, da jih venča, tod je našel zadnji prostorček njih trudni pepel v marmorni vazi sredi nagrobnega spomenika. Ponosna kraljica cest je spremljala v Rim Simona Petra, prvega papeža in Pavla, apostola narodov; po njej so prišli kristjani in prinesli v Rim „luč z Vzhoda“. Zavest slabosti in veliko zaupanje v Gospoda je moralo pretresati Petru dušo, ko se je bližal zlatemu Palatinu, ko je šel čez Forum mimo prekrasnih templjev. Ko je prav tu začelo poganjati krščanstvo, mu je rastel pogum. Potem pa se je pričelo krvavo preganjanje, kakor prej v Jeruzalemu, odkoder je

bil zbežal v svetovno mesto, kjer je delovanje moglo ostati bolj prikrito. Sedaj pa teče kri tudi že v Rimu. Torej bo treba v drugo mesto, kakor je bil naročil Učenik: Če vas ne sprejmejo, pojdite drugam... Zato se mi zdi človeško tako resnična legenda, da je sveti Peter živo občutil svojo nemoč in po Appijski cesti zapuščal Rim, ves strt nad neuspehom. V tisti noči pa mu je prišla nasproti velika luč in iz nje je stopil pred začudenega Petra Jezus s križem. „Kam greš, Gospod?“ je znal papež komaj še vprašati. „V Rim, da se zopet dam križati.“ Peter je razumel svojega Gospoda. Vrnil se je v Rim, kjer je kot oče vernikov pogumno križal svoje srce, dokler ni šel za svojim Gospodom v smrt na križu, do zadnjega zvest svojemu poklicu. Ta ljubka legenda je dala ime cerkvi ob Appijski cesti: Quo vadis — Kam greš?

Via Appia budi v potniku spomin na toliko mučeniškega trpljenja prvih krščanskih stoletij. Tu so kristjani hodili svojo zadnjo pot, kajti ob tej cesti se razprostira podzemsko mesto mrtvih — Katakombe. Vsa okolica Rima je razrita v podzemske hodnike, ki v več nadstropjih segajo globoko v zemljo. V dolžini merijo vse doslej znane rimske Katakombe devetsto kilometrov in 3.500.000 mrličev je našlo prostora v njihovem osrčju. Pokopavanje mrličev pod zemljo je bilo kaj prikladno, ker se je strjena zemlja dala lahko obdelavati in bočiti v hodnike in prostore. Tudi revnejši pogani, ki svojih rajnih niso hoteli dati sežgati, so imeli svoja grobišča v Katakombah.

Kristjanom pa je bil Kristus sam pokazal, kako naj shranjujejo zemeljske ostanke svojih dragih rajnih za vseh živih dan. Kristjani pa so se v Katakombah tudi shajali k božji službi, ko po mestnih hišah niso bili več varni, kajti rimske postave so ščitile pokopališče kot svet kraj. Mnogi papeži so iz Katakomb vladali Cerkev, tu so posvečevali škofo in mašnike. Le redkokdaj so krvoločniki vdrlí v te svete prostore.

S svetilko v roki, prežeti spoštovanja, gremo po stopnicah doli pod zemljo. Tu doli nikdar ne prisije solnčni žarek, ne zeleni trava, ne cvete rožica. Roka prvih krščanskih umetnikov pa je okrasila stene v skromnih potezah z ljubkim kinčem: z zelenjem in lilijami, s palmami in oljčnimi vejicami, s svetimi znamenji krščanskega verovanja in upanja. Katakombe so katekizem naše svete vere v samih slikah... Stopimo v kapelo, večjo obokano sobo Kalikstovih Katakomb. Tu je počivalo trinajst papežev-mučenikov. Na oltarju pred grobom papeža Siksta II. so rimski škofoje opravljali najsvetejšo daritev. Poleg je grobnica in kapela deviške mučenice Cecilije. In še se vrstijo vse križem hodniki in kapelice v nepreglednem številu. V steno pa je stisnjen grob ob grobu, grob nad grobom. V tančico zavite mrličev so grobarji polagali v stenske jame; grob so zaprli z marmornato ploščo ali z opeko. Še na vsakem grobu najdeš besedo za slovo: V Kristusu počiva Viktorija. Počivaj v Bogu. Novokrščenc Marcijan, nebesa ti stojijo odprta, v miru boš živel. Sestra, počivaj

DOMAČE NOVICE

Blače na Zili. (Že trikrat povodenj.) To jesen nam je Zila poplavlila že trikrat vse travnike, paše in blata. V gornji Zili so z bagerji popravljali rove Zile, tako da priteče Zila hitreje. Zraven pa nam privleče seboj tem več peska. Tretja povodenj 9. oktobra je bila tako silna, da je segala med Čajno in Blačami že čez državno in železniško cesto. Vlaki niso več vozili, odrezani smo bili od vsega sveta. Otroci iz glavnih šol v Smohoru so morali peš domov. In to v petek 13. t. m., ko je najbolj znežilo!

Od Zile: Ob priliki zadnjega neurja je Skočidla-potok v Gorjah zelo narastel in napravil precejšnjo škodo ob svojih bregovih. Voda je nanesla mnogo gramoza in stopila iz svoje struge. Ljudje so delali cele noči, da so zabranili večjo škodo. Koj drugi dan, v torek, si je ogledal okrajni glavar iz Beljaka, gospod dr. Lampersberger, napravljeno škodo. Regulacija tega potoka je z deželno pomočjo nujno potrebna; tozadevni predlog sta že stavila naša g. poslanca v deželnem zboru. Regulacija je nujna tudi očigledno dejstva, da je bil topot oviran ves promet po cesti, skozi katero teče omenjeni potok. Tudi zahomški potok dela njivam iste sile. Bistriški potok pa je tako „srečen“, da je več ali manj že reguliran. Grmenje kamenja, ki ga je valil hudournik po svoji strugi, je bilo nenavadno močno. Na ovinku potoka, blizu finančne hiše pod mostom, pa je bila sila tako huda, da se je regulacija porušila; ovinkom je torej treba pri regulaciji posebne pozornosti! Četrtek ponoči in petek dežuje, naj bi že nehali! Žalibog, dež nič ne bara, če imamo „čompe“ in „sirk“ že pod streho. — K poročilu o otroški akciji zvezne vlade še dodamo, da se je za strajško občino potrudil posebno g. župan Schnabl. V čast gospodarjem, ki so sprejeli dunajske otroke, omenjamo, da niso zahtevali od zvezne vlade ničesar za preskrbo otrok-letoviščarjev! Zanimiva bi bila tozadevna statistika iz cele države.

Sele. (Neurje.) Ni sicer 9. oktobra hujše deževalo od drugekrat, vendar se je voda — ta skrivnostna naravna sila — pokazala v vsej svoji grozoti. Na hribovju pod Košuto se je utrgal oblak in mali potoček, ki teče izpod Kobovske planine in se združuje s potokom iz Hude jame, je to noč narasel v silen hudournik in je naravnost pobesnel. Odtrgal je ob svojem izlivu velik kos zemlje in že skoro spodjedel novo Ridovčevo hišo Matije Travnika. Narasle vode so razdrle skoraj 160 m nove ceste, Hajnžičeva in Grabnarjeva žaga sta bili v največji nevarnosti, pa so ju rešili delavci pristo-

v miru... In krščanska znamenja so zarezana v kamen: Kristusov monogram. Sidro — znamenje vere in upanja. Riba — znamenje Odrešenika. Ptice, posebno golob — znamenje smrti svobodne duše, ki hiti v Boga. Golob z oljčno vejico — sladko znamenje miru. Tudi redke slike v kapelicah vlivajo pogum: Kristus z apostoli pri zadnji večerji. Kristus prikličje Lazarja zopet k življenju. Kristus kot dobri pastir. Pa kaj vse so pomenila ta znamenja in te slike kristjanom, ki so morali vsak dan biti pripravljani na mučeniško smrt!

Bilo je v začetku 16. stoletja, ko je Luther zavrgel nauk katoliške Cerkve in njeno ustno izročilo kot izmisleke poznejših stoletij! Še v istem stoletju pa so delavci zadeli na pozabljene in zasute Katakombe pri Rimu. Tedaj so se vsi kristjani vzradostili, ker se je mogel vsakdo prepričati, da je katoliška vera ostala vera prvih krvavih krščanskih stoletij. Kdor išče pristno krščanstvo, ga najde v Katakombah. Tam je bila pomlad krščanstva, tam je Cerkev vzgajala svoje največje svetnike in mučence, tam je bila vera močnejša, upanje trdnjše, ljubezen čistejša, ker so kristjani živeli in umirali brez ozira na zemeljske dobrine, oko uprto v večnost... Ko sem iz Katakomb zopet stopil na sonce, so me v daljavi pozdravljali stolpi in kupole rimskih cerkva, nad vsemi pa je ko krona plavala kupola cerkve svetega Petra, svetlo znamenje svetovne Cerkve. Jasneje kot kdaj poprej sem vedel: Vse veliko raste le iz prevelikega trpljenja...

voljne delovne službe, ki so v naluvi stoječi v vodi blizu 3 ura požrtvovalno vršili obrambna dela. Škoda znaša več desetisočev šilingov in poteklo bo precej tednov, predno bo po novi cesti promet zopet mogoč. Tudi potok Borovnica (Freibach) je zelo narasel in poplavljal, vendar ni povzročil večje škode.

Pliberk. (Ob meji.) Ob meji se imamo včasih dobro. Z obmejno legitimacijo lahko potuješ preko meje in obratno inozemci potujejo lahko semkaj. Toda, ker so nekatere stvari v Jugoslaviji cenejše, potujejo Pliberčani in okoličani radi tja. Tik pod Kraljem je znana gostilna pri Hauserju in je tudi trgovina. Hauser toči dobro vinsko kapljico in kar je glavno, poceni je. Drugače je na vino precej visoka carina, ali kar ga neseš v želodcu in glavi, tam financar ne carini, samo da se čisto pristrčno smeji, ker se ga nekateri nalezajo do mile volje in ima priliko opazovati prizore ganjenosti in bratoljubja. Ni kaj reči. V teh težkih dneh za trenutek tudi vino preganja skrbi, dokler ne pride drugi dan, ko je treba zopet naložiti križ na rame in začeti nov boj z življenjem. Dovoljeno pa je nesti v Avstrijo na podlagi družinske karte, gotovo množino živil, kakor meso, moko, kruh in ker je to poceni, ljudje to ugodnost pridno izrabljajo.

Št. Ilj ob Dravi. Po dolgem se nam je izpolnila želja, ki smo jo tako dolgo gojili: naša farna cerkev je v notranjosti popravljena. Delo smo oddali domačinu g. Florijančiču, slikarju iz Lipe, ki je za nizko ceno s svojim tovarišem g. Anderwaldom iz Paprača skrbno in okusno prenovil enajstero slik na stropu in steni. Zato mu gre obče priznanje in pohvala. Že več sto let stare cerkvene klopi smo nadomestili z novimi. Tako bo prenovljena cerkev najlepši svetoletni spomin. Uverjeni smo, da bodo farani odslej še rajši zahajali vanjo in da se bo zopet utrdila stara ljudska vera, da nedeljski blagoslov ustvarja čudeže.

Šmarjeta v Rožu. (Razno.) Da nas ne pozabite, spet nekaj novic: V septembru smo pokopali Sušnikovega Šimeja, bodočega mladega posestnika. Komaj leto dni je bil rajni poročen s pridno Strugarjevo hčerjo. Bila sta mlada dva vzgled marljivosti in nedvomno bi se priborila do blagostanja, da ne bi bila kruta usoda posegla vmes in razdrila mlado srečo. Nenadoma je Šimej obolel na vnetju trebušne mrene, nakar so ga peljali v celovško bolnico. Isti dan je umrl, nato so ga prepeljali domov. 24. p. m. smo ga spremljali na zadnji poti, pevci so mu zapeli žalostinsko, domači g. župnik so se od njega poslovili v imenu fare. Sušnikovi družini, posebno mladi vdovi in očetu iskreno sožalje! — V prostovoljni delovni službi popravljajo strugo naše Drave pri Dulah. Med delavci je dobro razpoloženje, skupno hrano in stanovanje imajo pri Tevžju, zaenkrat jih je 40, a število se menda še pomnoži. Njihova disciplina je dobra in vsled njihovega veselja do dela jih pozdravlja tudi ljudstvo. — Ponesrečili so se Fechtarjev oče v Šmarjeti. Pri nabiranju hrušk so padli z drevesa. Gre jim na bolje. — Delo na farni cerkvi gre proti koncu. Lopica pred cerkvijo je popravljena, cerkev je s stolpom vred vsa pobeljena, urna kazalca sta pozlačena, številke na uri počrnjene, stopnice na kor popravljene, dva vhoda na pokopališče in slike na zidu renovirane. Z veliko nevarnostjo je bil napeljan novi strelovod. Pri tem gre največja zasluga mizarju Bajtniku in tes. mojstru Bergmannu. Na praznik Kristusa kralja bo v prenovljeni cerkvi zahvalna pobožnost. — Na Lenartovo dne 6. novembra pa se zberemo vsi bivši vojaki šmarješke fare na vasi pri Kogleku in v skupni četi korakamo v cerkev, kjer bo v spomin petnajstletnice svetovne vojne slovesna božja služba, ki jo bodo darovali č. župnik, sam bivši častnik avstro-ogrske armade. Po sv. maši je pred spominsko ploščo kratka pobožnost. To spominsko slavlje hočemo letno obnavljati.

„Prokletstvo ljubezni“, roman francoskega pisatelja P. Decourcelle je izšel v založbi „Slovenskega naroda“ in se ga dobi za ceno 20 Din. (broširan), v platno vezan za 40 Din. Roman je izredno zanimiv in poučljiv.

Kotmara ves. (Požar.) V nedeljo, dne 9. t. m. je začelo zvečer ob 9. uri goreti pri posestniku Stossierju pd. Piršu. V kratkem času je pogorela hiša, gospodarsko poslopje in hlev.

Poslopja so bila večinoma lesena in se zato ni dalo razum opravne, živine in strojev ničesar rešiti. Došlim gasilcem se je posrečilo ogenj omejiti. Ogenj je bil nedvomno podtaknjen, goreti je začelo pri skednju, koder je kratko pred požarom domača hčer videla nekega moškega hiteti v bližnji gozd. To je tekom polletja že šesti požar v naši vasi, skoroda vse se je podtaknilo v nedeljah zvečer. Nastane vprašanje, če bi ne bila umestna organizacija nekake požarne straže, ki bi skupno z orožništvom onemogočila zločinski posel. Prizadeti posestnik je bil zavarovan pri Slovanski zavarovalnici za 4000 S in za manjše zneske pri drugih dveh zavarovalnicah. Škoda s tem seve ni krita.

Osoje. (Župnik Franta umrl.) Lilo je kakor iz škafa, ko smo v pondeljek, dne 9. oktobra pokopali osojskega župnika Lorenca Franta. Dvaintrideset let je bil dušni pastir v slavni Osojah ob osojskem jezeru. Pred 900 leti so se tam naselili benediktinci, sezidali samostan in krasno cerkev. Vsa okolica osojskega jezera je bila tedaj še slovenska in Trebinje (Treffen) ter Zabrdce (Afritz) so bile čisto slovenske naselbine s svojimi lastnimi župani. V osojski cerkvi je pokopan poljski kralj Boleslav II., ki ga je opeval naš Aškerc v pesmi „Mutec osojski“. To cerkev je dal rajni župnik krasno prenoviti. Benediktince je 1785. odslavlil cesar Jožef II. in iz samostana je postal hlev žrebcev „Štalonarjev“. Kobile in žrebeta so pasli na Turjah nad Kostanjami. Sedaj so Turje last koroške kmetijske zbornice. Rajni župnik je bil poseben original in je bil nam Slovincem naklonjen. Bil je tudi pesnik, znan pod imenom „Lenz von Steyer“. Bil je namreč iz Št. Lovrenca na Spodnjem Štajerskem, pa rodom Nemeč. Vse, kar je imel in kar je dobil, je dajal ubogim, bil je torej drugi Frančišek Asiški. Včasih tudi malo robot, kakor vsi originali, je bil pri višjih večkrat v nemilosti. Umrl je brez vsake posvetne imovine, tako da bo morala pogrebne stroške plačati občina, kar bo seve rada storila, ker ga je zaradi njegove izvanredne dobrotljivosti imenovala za svojega častnega občana. Koroške cerkvene oblasti pa mu niso podelile nobenega naslova. Rajni pa vsled tega ni bil nevoljen, ker je vedel za Njegove besede: „Kdor je manjši in nižji med vami, tisti je višji“. — Naj počiva v miru!

Drobiž: Jesensko deževje je dovedlo do velikih poplav v deželi. Poleg Zile in doline ob Glini je najbolj prizadeta Labudska dolina in okolica Trga. A tudi v spodnjem delu dežele je obilo škode. — Na letošnjem zborovanju Südmarke na Dunaju se je ponovno naglasila potreba obrambe ogroženega nemštva ob meji. V te svrhe se je dovolilo denarne podpore šolam v Slov. Plajberku, Žitari vesi in na Blatu, Medgorjah, Kazazah in na Ledenicah. — Začetkom decembra se vrši v Celovcu tečaj za ogledovalce mesa. — Namestnika dež. glavarja svet. Leera je napadel nar. soc. zdravnik dr. Nagele iz Brež in ga vsled odbite prošnje udaril v obraz. — V nedeljo, dne 15. t. m., je bil posvečen v škofa preč. dr. Andrej Rohrachner. — V Žrelcu je umrl posetnik in gostilničar Mateuschitz, pd. Lampl. — „Kärntner Tagblatt“ je v Nemčiji prepovedan. — Zaradi tatvine je bil obsojen na štiri leta težke ječe hlapec Konrad Lamprecht iz Smartina pri Vovbrah.

4. božja zapoved: Spoštuj očeta in mater! Spoštuj tudi jezik, zemljo in dom, ki si ga prejel od očeta in matere!

NAŠA PROSVETA

V Galiciji.
(Konec.)

Sledil je za govorom najlepši del sporeda: nastop posameznih zborov. Zborom se je videla vestnost priprave in izredna korajža. Uspeh teh nastopov je uveril tudi zadnjega črnogleda o izborni višini in disciplini naših pevcev. Prvi je stopil na oder gališki moški zbor v pesmih „Na planine“ in „Se lipša življenja“. Menda je bil tokrat prvič na odru, pa zbor je splošno ugajal. Ponaša se z izbornim baritonistom in drugim tenorjem in je dobro izvežban. Za Galičani so nastopali žitarski pevci s tremi pesmimi. Njihova „Kmečka pesem“ je očarala, videlo se jim je tudi, da so dobro razumeli pomen gostovanja ljubljanskih pevcev. Zbor je močan in ima prav dober materijal. Sledil je žitarski dekliški zbor s tremi dekliškimi pesmimi, ki jih je dovršeno podal pod vodstvom g. organistinje. Nastop teh vrlih deklet je bil edinstven ter je sijajna pobuda za dekleški pevski pokret. Vsa čast gre fantom in dekletom žitarske fare! Šentvidski zbor je med drugimi pesmimi prvič prednašal nenavadno lepo „Angelček varuh moj“, ki bo nedvomno kmalu osvojila naše pevske nastope. Petje teh postavnih fantov šentviške fare je imelo morda največ duše — barve, pravijo strokovnjaki. Pevci iz Št. Lipša dobro varujejo svoj sloves in ga ne bodo dali poceni, tako je potrdil njihov nastop. Tudi pri izbiri pesmi so imeli prav posrečeno roko. Škocijanski zbor uniformiranih pevcev, ki mu gre ime še izza turneje, je žel veliko priznanje s pesmijo „V tujini“ in njenim krasnim napevom v solo-delu. Zbor je nedvomno med prvimi. Zbor iz Radiš je nastopil ojačen z naraščajniki, kar je bilo kvaliteti samo v prid. Njegov „Venček slovenskih pesmi“ je užgal kot v Dobrli vesi. Gališki mešani zbor je zaključil nastope posameznih zborov. Dvorana ga je vdrugeč klicala na oder in lahko si je svest, da njegov odlični uspeh ni bil porojen iz kakega krajevnega patrijotizma občinstva, marveč predvsem iz vzgledne ubranosti petja in tople miline ženskih glasov. Prireditve je zaključil skupni zbor z pesmimi „Mam pa mlinč“, „Pojdam v rute“ in „Sm se rajtov ženiti“. Zadnje je moral zbor ponavljati.

Bil je korak naprej! Prireditve ni motila nobena trpka pripomba ali izzivalna beseda, s potekom je bilo gotovo zadovoljno tudi oko postave. Poleg pevcev in g. županu gre naša zahvala tudi njemu! Bog živi!

Letošnji dar Mohorjeve družbe. Stara slovenska kulturna ustanova bo tudi letos obdarila svoje člane z dragocenim književnim darom. Med rednimi knjigami je poleg koledarja knjiga „Jetika“, ki nas uči spoznavati neusmiljeno morivko, nadalje knjiga „Naše morje“, ki je opis zemlje in zgodovine ob jadranski obali. Poleg rednih „Slovenskih večernic“ izide še povest „Mutasti greh“ in „Življenje svetnikov“. Za doplačilo se dobijo knjige „Novi družabni red“ dr. A. Gosarja, „Krekovi zbrani spisi“ v nadaljevanju, „Kragulj“, roman iz hrvaščine, in povest „Njene službe“.

GOSPODARSKI VESTNIK

Še k gospodarskim tečajem.

Cenjeno uredništvo! Vaš list je pod gornjim naslovom prinesel pred tedni hvalevredno pobudo k organizaciji gospodarskih tečajev v našem delu dežele. Obenem je pozval bralce, naj se izjavijo, zato dovolite besedo h temu važnemu vprašanju še meni.

Kot star narodni delavec opažam v zadnjih letih naraščajočo potrebo izobrazbe v večdnevni tečajih. Primerne poučnega čtiva je med ljudstvom in posebno med mladino premalo, med zadnje je zanj tudi premalo zanimanja, ker pisana beseda ne veže tako kot izgovorjena. Članki gospodarskega značaja, ki jih Vaš list prinaša, so nedvomno zanimivi in koristni, a iz razumljivih vzrokov ne morejo nuditi dovolj pripravne gospo-

darskega znanja in jim to tudi ni namen. Obisk gospodarskih šol je pretežni večini naših fantov zabranjen. Tako preostaja edino izobraževalno sredstvo: izkušnja iz domačega gospodarstva. Izkušnje in njenega pomena ne smemo nikakor podcenjevati, ravno sedanje razmere so najboljši dokaz njene pravilnosti in resničnosti njenega prvega paragrafa: Pri gospodarskih novotarijah ni nikdar dovolj previdnosti! A ravno izkušnje manjka mladini in često je prisiljena si jo priboriti s težkimi žrtvami. Blagor sinovom, ki jih njih očetje — vestni gospodarji uvažajo v skrivnosti gospodarjenja! A koliko jih je, katerim usoda ta najizdatnejši in najboljši način gospodarskega pouka odreka! Pisec teh vrst je sam tretji sin kmečke družine in se je šele po težkem eksistenčnem boju priboril do lastnega gospodarstva in njegova prva izkušnja je bila najbridkejša: za dobro, racionalno kmetovanje je treba mnoge in solidnega znanja. Nbroj skrivnosti je v naravi in zemlji in do spoznanja teh je dolga pot, če si ne znaš pomagati z neumornim gospodarskim izobraževanjem. — Zato sem skromnega mnenja, da bodo naši gospodarski in prosvetni voditelji izkazali z organizacijo dobrih gospodarskih tečajev predvsem naši slovenski mladini neizmerno uslugo, za katero jim bo odkrito hvaležna.

K zasnovi teh tečajev bi podal sledečo misel: Najprej je potreba splošnega gospodarskega znanja, treba je osnovnih gospodarskih pojmov o delu in zemlji, o odnosih kmetijskega gospodarstva do narodnega gospodarstva, o zgodovini kmetijskega gospodarstva. Šele v drugo je važna strokovna izobrazba, poznanje bistva kmetijskega gospodarstva in njegovih panog ter poglobitev v posamezne kmetijske panoge in njihove posebnosti. Le tako zasnovani tečaji bodo zase celota in zato resnično izobraževalni. Splošna je pritožba absolventov kmetijskih šol, da se na teh šolah sicer nudi obilico podrobnega strokovnega znanja, a brez prave vezi z ostalimi splošnejšimi gospodarskimi in življenjskimi vprašanji. Življenje pa je celota in se ga ne da trgati, kot en člen je v to celoto učenje gospodarstvo in del tega člena je kmetijsko gospodarstvo. Pomankljiva je gospodarska šola in pomankljivi bodo gospodarski tečaji, v kolikor bodo prezrli to fundamentalno resnico.

T. J.

Gospodinjka izobrazba je najboljša dota!

Veliki moške so si edini v tem, da bodo le dobre gospodinjice in matere rešile svet iz njegove stiske. Zato je temeljita srčna in razumska izobrazba naših deklet izrednega pomena. Te zadobijo naša dekleta v šestmesečnem gospodinjstvem tečaju, ki ga vodijo šolske sestre v Št. Jakobu v Rožu in v Št. Rupertu pri Velikovu. Plača se po dogovoru lahko tudi v naturalijah. Pričetek pouka z novembrom.

Položaj rajhovskih kmetov se ni izboljšal.

Na kmečkem zborovanju v Breslavi na Šlezkem je poročal hitlerjanski voditelj šlezkih kmetov o položaju kmetijstva v Nemčiji. Hitlerjanski listi poročajo iz njegovega govora: H splošnemu položaju rajhovskega kmetijstva je pripomniti, da vlada na deželi veliko ogorčenje, ker se razmere niso izboljšale. Posebno prijazno vplivajo razmere v pogledu neurejenih tržnih cen. H temu dodaja list še opazko: vlada kmetom ne more pomagati z določitvijo najnižjih cen kmetijskim pridelkom, marveč hoče kmeta vzgojiti. Šele ko se posreči odstraniti brezposelnost, bo zrastle splošna kupna moč in se s tem izboljšal položaj kmetijstva... In h temu še našo skromno pripombo: Svet je vedel za to resnico tudi brez hitlerjanskega programa.

Reforma socialnega zavarovanja. Vlada pripravlja reformo kmetijskih bolniških blagajn v okvirju spremembe celotnega socialnega zavarovanja. Pri tem se predvideva v prvi vrsti združitev posameznih blagajn v svrhe prištedenja stroškov. Prispevke pa se bo plačevalo skupno z davki. Za Koroško in Štajersko so obljubljene posebne odredbe, ki bodo v dolednem času izdane.

Velikovski trg minulega tedna: Pitani voli 60—80, vprežni voli 90—95, mladi 70—80, plemenske krave 65—80, klavne 50—65, telice

70—80, teleta 90—1.20, plemenski prašiči 1.20—1.40, ovce 50—60, jajca 13—15, sirovo maslo 2.50—3.60, stare kokoši 2.50—3.—, mlade 1.40—1.75, pšenica 32—33, rž 19, oves 14, proso 16, lan 38—39, ječmen 14—15, koruza 14, ajda 17—18, krompir 6—8 g.

Zasebni dunajski kliring: Dinar 11.61, marka 216.28, lira 47.70, dolar 601.70, češka krona 25.63, švicarski frank 175.96 šilingov za sto enot tuje valute.

RAZNE VESTI

Napis na plošči. Na zadnje stričkovo uganko se je oglasilo izredno število rešilcev, ki so pravilno brali napis razbite plošče: Bog in rod slovenski. Pa so mladi prijatelji menili, da bodo z velikim številom ukanili strička ter spraznili njegovo knjižnico, a on je star in moder kot kralj Matjaž in je napovedal žreb za tri srečne nagrajenca, ki so: Foltek Vauti v Repljah pri Pliberku, Tevži Koman na Brnci in Ivan Hafner na Polani pri rožanski Bistrici. Pravilne rešitve so še vposlali: Polonica Houtz iz Strpne vesi, Katarina Pipp iz Zilske Bistrice, Micika Rozman iz Bele, Jakob Sienčnik iz Dobrle vesi, Franc Šumah iz Žvabeka, Ljudmila Matija iz Šmihela, Lojze Hotimic iz Tinj, Nežika Mlinar z Blata, Hanzej Waldhauser iz Sveč, Julka Orasche iz Sel, Kaki Suzana iz Loge vesi, Lorenc Petek iz Št. Lipša, Smole Valentin iz Malošč, Anica Kačnik iz Škocjana, Julij Skok iz Podgorij, Fera Franc iz Celovca, Alfred Eberwein iz Goselne vesi, Blaže Singer z Mač pri Svečah, Feliks Potisk v Ljubelju, Lidija Wüster iz Loge vesi, Urši Sivec iz Grebinja, Albin Schweiger iz Št. Janža v Rožu, Marija Bricman iz Strpne vesi, Gregor Weiss iz Kožentavre, Marija Petrovnik iz Vogrč, Helena Pušavc iz Bele, Jože Köfer iz Spodnje vesce, Franc Kropivnik iz Šmihela, Jože Serajnik iz Št. Jakoba, dr. Ožbolt Ilainig iz Slovenskih goric, Marija Sadjak iz Podjune, M. Trampuš iz Doba. — Izredno zanimanje je strička razveselilo in zato opozarja na prihodnjo številko v tednu dni.

Listnica uredništva: A. B. Vaš dopis je došel prepozno. O istem smo že prej sprejeli dva druga dopisa, kot razvidite iz števil 37 in 40. Morda o čem drugem?! — I. K. Potrpi, priobčimo prihodnjič! — I. P. Tudi Tvojega sotrudištva smo veseli in po možnosti priobčimo še ostalo. — I. M. Hvala! Ostro pišete; nekoliko predelano morda v prihodnji številki. — **Našim malim čitateljem.** Prispevek celovškega strička je v zadnji številki izostal vsled pomanjkanja prostora. Tudi po zaključku lista so še došle številne rešitve, ki pa jih — žal — nismo mogli več upoštevati. Zdravi! — R. W. Vposlali ste številko Vaše srečke. Še ni bila izžrebana!

Dobro delujoč, skoraj nov „Alfa“-posnemalnik, s kapaciteto 100 l na uro se proda ali zamenja za drugo blago za polovično ceno. V. Falle, Lipa, p. Velden am Wörthersee. 131

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1934
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V „VELIKI PRATIKI“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solnčne in lunine mrke; — lunine spremembe; vse seje na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — označila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:

tiskarni J. Blasnikova nasl. d. d. v Ljubljani.

125